

Celjski mestni svet

Pogodba med mestno občino in KDE podpisana — Obvezna uporaba mestne klavnice — Pomožna akcija in zaposlitev brezposelnih pri javnih delih — Razširjenje železniškega podvoza pri hotelu »Pošti«

Celjski mestni svet je imel v petek zvečer redno sejo. Župan je najprej poročal, da so sklepi zadnje seje izvršeni odnosno da se spisi izvršujejo v smislu sklepov. Mestno poglavarstvo je poslalo v zadnji seji sprejeto spomenico glede gradnje moderne justične palače v Celju na pristojna mesta. Občina je podpisala pogodbo s Kranjskimi deželnimi elektrarnami in jo predložila banski upravi. Prva seja novega odbora za gradnjo mestne ubožnice bo 27. t. m.

Finančni odbor. Občina je izjavila, da prevzame vse stroške za strokovne nadaljevalne šole v Celju. Pasji davek bo znašal v prihodnjem letu v Celju za luksuzne pse 100 Din, za pse čuvaje 10 Din.

Gospodarski odsek. Občina bo dala popraviti občinsko mostno tehtnico na Bregu. Delo je bilo oddano tvrdki Rebek v Celju za 1.120 Din. Občina bo nabavila štiri dežne plašče za cestarje. Nadalje bo dala občina popraviti hodnik pred meščansko šolo (stroški 1.329 Din) in urediti perišče ob Koprivnici pri Spod. Lanovžu (stroški 864 Din).

Pravni odbor. Za predsednika posvetovalnega odbora trgovske šole v Celju je bil izvoljen m. s. Dobovičnik. Občina bo s posebno odredbo uvedla obvezno uporabo mestne klavnice za vse območje mestne občine. V članstvo mestne občine so bili sprejeti delavec Viktor Krivec, perica Marija Šeškova in trgovski pomočnik Franc Olip. Mestni svet je Antoniji Kraljevi-Bračičevi priznal članstvo mestne občine, kontoristki Genovefi Regnerjevi in tovarniškemu delavcu Andreju Regnerju pa je zagotovil sprejem v članstvo mestne občine, če dobita naše državljanstvo. Dvema prosilcema je bila prošnja za sprejem odklonjena. Referent je samo mimogrede omenil, da je mestna občina zmagala v drugi in tretji instanci v zelo važnem procesu proti državnemu erarju zaradi avtobusne katastrofe v Medlogu.

Socialni odbor. Pomožna akcija je razdelila brezposelne v tri kategorije: v prvi kategoriji so poročeni z več kakor 4 rodbinskimi člani, v drugi kategoriji so brezposelni z manj kakor 4 rodbinskimi člani, v tretji kategoriji pa so sami hranilci. Brezposelni iz prve kategorije bodo zaposleni pri javnih delih 8 ur dnevno, brezposelni iz druge kategorije 6 ur dnevno, brezposelni iz tretje kategorije pa po 4 dni na teden po 6 ur dnevno. Pomožna akcija je nabrala doslej 91.222,68 Din prispevkov, kar bi zadostovalo približno za en mesec, in 10 vagonov premoga v vrednosti 8000 Din, ki ga je naklonila Cinkarna d. d. v Celju. Doslej se je prijaviло 250 brezposelnih. Brezposelni so sedaj zaposleni pri regulaciji Sušnice, pri gradnji ceste od Detičkove vile v Zavodni do gozda pod mestnim pokopališčem, pri gradnji novega dohoda na hrib sv. Jožefa nad skladiščem tvrdke »Jugoles« in pri planiranju srednjega odseka ceste na Starem gradu. Pri javnih delih je sedaj zaposlenih 135 brezposelnih. Za pozneje so določena naslednja javna dela: znižanje nivelete in razširjenje ceste pri Dolenčevem posestvu na Dobrovi, razširjenje ceste pod cerkvijo sv. Jožefa, ureditev ceste od »Skalne kletke« do prvega gozdnega ovinka na Starem gradu, ureditev ceste na Anski vrh, postopna ureditev ceste na Svetje, gradnja cestne zveze ob Savinji mimo restavracije g. Petrička do levškega mostu, izkop in zasipanje vodovoda ter ka-

nalizacija na hribu sv. Jožefa. Mestni svet je odobril pravilnik o zaposlitvi brezposelnih. Mezda znaša 2,50 Din na uro, marljivim delavcem, ki imajo večjo družino, pa se bo zvišala na 3 Din.

Zdravstveni odbor. Društvo za zatiranje raka v Ljubljani bi dalo mestni občini celjski v svoji bolnici na razpolago 1 posteljo, če bi občina prispevala letno 10.950 Din. Predlog je bil odklonjen.

Gradbeni odbor. Železniška uprava je izjavila, da ne bo prispevala k stroškom za nujno potrebno razširjenje železniškega podvoza pri hotelu »Pošti«, pač pa bo brezplačno izdelala zadevne načrte in proračun. Razširjenje podvoza na 12 m bi stalo 1½ milijona dinarjev, razširjenje hodnika za pešce na 3,20 m pa 250.000 Din. Mestni svet se je odločil za drugo varijanto. Ureditev kanalizacije v hiši Hranilnega in posojilnega društva na Glavnem trgu je bila oddana stavbnemu podjetju Fr. Nerad v Celju za 5.117,60 Din.

Pri slučajnostih je bil stavljen predlog, naj se mestna občina celjska skupaj z ljubljansko in mariborsko občino zavzame za uvedbo starostnega zavarovanja. Predlog je bil odklonjen socialnemu odboru. Občina bo prepovedala sankanje in smučanje na prometnih cestah.

V tajni seji je bila zvišana plača dvema nameščencema. Prošnja delavcev v mestni plinarni za božičnico je bila odklonjena, ker ni kritja in ker je plinarna pasivno podjetje. Prošnja pragmatičnih mestnih uslužbencev, da bi se jim dovolile iste udobnosti pri popravilu zobovja, kakor jih imajo člani OUZD, je bila odložena do končnoveljavne ureditve prejemkov mestnih uslužbencev. Uslužbenec bivše okoliške občine se prizna za nadurno delo in kot odškodnina za neizčrpane dopuste v proračunu okoliške občine predvidena nagrada, vendar pa samo sorazmerno do dneva združitve mestne in okoliške občine.

Politični pregled

p Rekonstrukcija vlade. V nedeljo dopoldne sta minister za telesno vzgojo in zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje gosp. Mirko Komnenovič in minister za gradnjo g. Miloš Bobič podala ostavko. Ostavka obeh ministrov je bila sprejeta in izvedena delna rekonstrukcija vlade. Z ukazom kraljevih namestnikov sta bila imenovana: za ministra za socialno politiko in narodno zdravje ter za zastopnika ministra za telesno vzgojo g. Dragiša Cvetkovič, narodni poslanec in za ministra za gradnjo g. dr. Marko Kožulj, narodni poslanec in minister na razpoloženju.

p Eden — angleški zunanji minister. Minister za Društvo narodov Anthony Eden je imenovan za angleškega zunanjega ministra. Njegovo imenovanje za zunanjega ministra tolmačijo kot dokaz, da je zmagal v angleški vladi protiitalijanski kurz.

p Abesinska vojska je na severni fronti v neprestanih hudih borbah potisnila vso italijansko fronto daleč od reke Takaze. Abesinske prve straže so oddaljene komaj 6 km od Aksuma. Abesinci so pri svoji ofenzivi skoraj popolnoma zopet osvojili pokrajino Šire.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO
MILO

Domače vesti

d Sodba v špijonskem procesu. Državno sodišče za zaščito države v Beogradu je v ponedeljek obsodilo zaradi vohunstva v korist neke tuje države po členu 42. v. z. kovinarja Franca Kranjca iz Maribora na 20 let, gostilničarja Alberta Achtiga iz Maribora na 15 let, hotelirko Franjo Baumanovo iz Varaždina na 18 let robije in vse tri na trajno izgubo častnih državljanjskih pravic. Mirko Skrem, Marjan Jurmič in Marjan Dolanski so bili oproščeni.

d Prepoved zahajanja v gostilne. Sresko sodišče v Laškem je s sodbo z dne 3. oktobra 1935. IV. K p s 557-35 v smislu § 55 k. z. prepovedalo Janezu Pečniku, roj. l. 1897. v Hrastniku, pristojnemu v občino Hrastnik-Dol, zahajanje v krčme za dobo enega leta, in sicer od 18. 11. 1935. do 17. 11. 1936. Vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved, pa kljub temu postreže tej osebi z opojilom, bo kaznovan po § 268. kaz. zakonika.

d Koledar »Čuvajte Jugoslavijo« za l. 1936. Ta skrbno opremljeni koledar, posvečen spominu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je pred kratkim izšel. Letošnja izdaja po svoji vsebini v slikah in tekstih nadkriljuje lansko izdajo, ker vsebuje mnogo bogatejše, neobjavljeno gradivo: niz neobjavljenih fotografij, raznih člankov in anekdot o kralju. Poleg tega je v njem popoln koledarski del za leto 1936. in na koncu note in besedilo izvrstne skladbe nacionalne koračnice »Čuvajte Jugoslavijo«. Naslovno stran krasi odlični večbarvni posnetek Viteškega kralja v paradni generalni uniformi z odlikovanji. Album je uredil novinar Vojin M. Djordjevič. Uprava in uredništvo koledarja »Čuvajte Jugoslavijo« sta v Beogradu, Kosmajaska ulica 24. Poštni predal 746, telefon 22.737.

PRAV VESEL BOŽIČ

želita vsem cenj. čitateljem, inserentom in dopisnikom

redakcija in uprava »Nove Dobe«.

NOVOLETNA ŠTEVILKA »NOVE DOBE« izide kot prihodnja številka v torek 31. t. m. popoldne v povečanem obsegu in pomnoženih nakladi. Novoletna voščila in druge oglase ter dopise za to številko sprejemamo samo do ponedeljka 30. t. m. popoldne.

d Veliko veselja vam bo pripravila božična številka ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film in modo »Naš val«, ki je izšla v visoki nakladi in povečanem obsegu. Bogata vsebina, pestra oprema in razkošna izbira slik iz radijskega, gledališkega in filmskega sveta stopnjuje od številke do številke interes za ta naš najboljši slovenski tedenski magazin, ki v vseh ozirih lahko mirno konkurira z vsemi sličnimi inozemskimi tedenskimi revijami. Pa še veliko prednost ima pred tujimi revijami, ker vsebinsko dostojno reprezentira naše težnje in nas seznanja z vsemi možnostmi in vsemi dognanji naše domače radiofonije. Nova, božična številka prinaša na uvodnem mestu razmišljanja uredništva za sveti večer, dva članka iz področja radiofonije »Popolna nepristranost« in »Kako bi pospešili razvoj našega radia«, ki jasno pričata o točni informiranosti in visoki kvalifikaciji pisca, ki je prvovrsten strokovnjak v radiofoniji. Kačevu duhovito in hudomušno črtico »Smola usmiljenega samaritana«, nadaljevanje izredno zanimivega ruskega romana iz dobe revolucije v Srednji Aziji »Edeninštirideseti«, nadaljevanje Goldonijeve klasične komedije »Krčmarica Mirandolina«, konec romana v slikah iz življenja živali v

Viski Sierrri, vedno duhoviti in zbadljivo-dovtipni »Mikrofočnik«, v katerem sodelujejo izključno naročniki s svojimi željami in opombami k sporedu naše oddajne postaje. Bogata je modna priloga, ki jo urejuje priznana modna strokovnjakinja. Pa tudi križanke in magični liki najdejo v »Našem valu« svoj kotiček. Posebno bogata pa je radijska priloga, ki nas na 32 straneh seznanja s popolnimi, točnimi in pregledno urejenimi sporedi vseh evropskih oddajnih postaj. »Naš val« ni samo naš najboljši, temveč tudi naš najcenejši ilustrirani tehnik. Pišite še danes upravi radijske revije »Naš val«, Ljubljana, naj vam pošlje brezplačno in brezplačno na ogled eno številko.

d **Božične počitnice** so se po odredbi prosvetnega ministrstva pričele na vseh srednjih, strokovnih in osnovnih šolah 22. t. m. in trajajo do 10. januarja.

Celje in okolica

c **V opatijski cerkvi** bodo na sveti večer ob pol 12. jutranjice, o polnoči pa slovesna maša. Druga slovesna maša bo ob 9. v Marijini cerkvi. V cerkvi sv. Jožefa bo polnočnica o polnoči, v kapucinski cerkvi pa ob 1.

c **Starokatoliške službe božje** bodo na božič ob 8.30, 9. in 9.30 ter na Stefanovo ob 9.30 v veliki dvorani Narodnega doma. Po službi božji na

*Veliko
veselja*

Stefanovo bo sestanek starokatolikov v restavraciji v Narodnem domu.

c **Za poveljnika celjske orožniške čete** dravskega orožniškega polka je imenovan orožniški kapetan I. razreda g. Franjo Stojan.

c **Podružnica Sadjarskega in vrtarskega društva v Celju** bo imela občni zbor v nedeljo 29. t. m. ob 9. dopoldne v bivšem okoliškem občinskem uradu na Bregu.

c **Pomožni akciji za zaposlitev brezposelnih v Celju** so darovali: tvrdka Westen d. d. 10.000 Din, Cinkarna d. d. 100 ton premoga, Metka d. z. o. z. 5.000 Din, Banovinska hranilnica 3.000 Din, Ljudska posojilnica 3.000 Din, Knez & Pacchiaffo 2.500 Din, Brauns Viljem 1.500 Din, Bergman & dr. 1.000 Din, Združenje trgovcev v Celju 31.577.80 Din, Celjska posojilnica d. d. 500 Din, Ljubljanska kreditna banka, podružnica Celje 500 Din. Mestna občina izreka vsem darovalcem iskreno zahvalo.

c **Celjski pododbor društva absolutov drž. trgovskih šol** za dravsko banovino se najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k vsestranskemu uspehu Miklavževega družabnega večera.

c **V našem poročilu o slavnostni akademiji CMD** v Celju je pomotoma izostalo, da je violinski virtuoz gosp. ravn. Karlo Sancin izvajal tudi težavno rapsodijo Panča Vladigerova »Vardar«. Z izvajanjem te divne skladbe je ustvaril pravo umetnino.

c **Božični trg** je bil zaradi snega in mraza slabo založen. Kokoši so prodajali po 18 do 30 Din, purane po 65 do 75 Din, race do 35 Din, gosi do 45 Din, jajca po 1.25 Din. Tudi zelenjave je bilo malo. Na Dečkov trg so pripeljali 700 božičnih dreves, znatno manj nego lani in predlanskim.

c **Tragična smrt v duševni zmedenosti.** V nedeljo 22. t. m. zjutraj je 33-letna Ana Vidovičeva, žena hlapca pri tvrdki Zangger v Celju, ki je stanovala s svojim možem, njunim 13 mesecev starim sinček Edijem in njegovim 11-letnim nezakonskim sinom Ivanom Brugmajstrom v Ipavčevi ulici 10, skuhalo svojemu možu kavo, nakar je odšel mož v službo. Vidovičeva, ki je imela že od mladosti poškodbo v glavi in je bila zelo slabih živcev, je v zadnjem času večkrat govorila o samomoru. V nedeljo dopoldne je izpila pol litra vina, pozneje pa ji je Ivan prinesel še dvakrat

po pol litra vina. Ko se je Ivan učil v sobi poleg kuhinje, je prišla Vidovičeva v sobo in poiskala britev. Deček pa jo je takoj vprašal, kaj hoče storiti, in ji vzel britev. Nato je šla v kuhinjo, kjer je bil njen sinček Edi, in pričela brusiti nož. Opolodne je naročila Ivanu, naj izpusti iz kurnika purana, ki so ga bili poslali moževi sorodniki. Ko se je Ivan vrnil, je z grozo opazil, da si je njegova mačeha z nožem prerezala vrat od leve na desno. Vidovičeva se je zgrudila v kuhinji vsa v krvi, njen sinček Edi pa je tekal okrog nje in se ves oškropil s krvjo. Ivan je pograbil Edija in ga nesel k sosednji stranki, nato je zaklenil stanovanje in tekel v mesto obvestit očeta. Ko se je oče vrnil domov, je bila žena že mrtva. Zapustila je listek, na katerem naroča možu, naj skrbi za oba otroke. Mož je sporočil dogodek policiji. Popoldne je prispela komisija pod vodstvom mestnega fizika g. dr. Rebernika, ki je odredil prevoz trupa v mrtvašnico na mestnem pokopališču. Vidovičeva je izvršila obupno dejanje očitno v duševni zmedenosti.

c **Večino tatinskega plena so našli.** V zadnji številki smo poročali, da so Franc in Karel C. iz Drobnege dola pri Laškem in Stanko V. iz Italije dne 16. t. m. popoldne ukradli knjigarniški nameščenki gđ. Julijani G. iz njene sobe na Slomškovem trgu 10.200 Din. Pri aretaciji so našli pri Francu C. in Stanku V. 500 Din, pri povovni preiskavi na domu bratov C. v Drobnege dola pa so našli v soboto še 8.000 Din. Ostalih 1.700 Din so vsi trije zapravili.

c **Kronika nesreč.** V petek sta se ponesrečila pri delu v gozdu 26-letni

*pripravite
svojcem*

gozdni delavec Franc Skok iz Lok pri Št. Juriju ob Taboru in 19-letni gozdni delavec Ivan Podbregar s Črnega vrha pri Št. Juriju ob Taboru. Podžagano drevo je treščilo nanju ter zlomilo Skoku levo nogo, Podbregarju pa težko poškodovalo prav tako levo nogo. Ko je 24-letni sin posestnice Srečko Kovač iz Jezerc pri Vojniku v sobot odoma tlačil slamo v slamoreznicu, ga je stroj zgrabil in mu odrezal desno nogo pod kolonom. Istega dne je mlaticnica zgrabila 47-letno kočarjevo ženo Perpetuo Matijevčevu iz Solčave za levo roko in ji odrezala štiri prste. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

c **Razmere na delovnem trgu.** Pri celjski borzi dela se je od 11. do 20. t. m. na novo priglasilo 161 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 9 oseb, izvršeni sta bili samo 2 posredovanji, odpotovalo je 10, odpadlo 125 oseb. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 580 brezposelnih (536 moških in 44 žensk) nasproti 556 (498 moškim in 58 ženskam) dne 10. t. m. Delo dobijo: 2 čevljarja, 1 krojač, 1 hlapec, po 2 služkinji in kmečki dekli ter 1 kuharica. Število brezposelnih raste od tedna do tedna.

c **Slepi celjski skladatelj g. Edvard Interberger** iskreno želi vsem svojim dobrotnikom in prijateljem vesele praznike in srečno novo leto.

c **Božičnica Kluba Primork.** V nedeljo popoldne je priredil tuk. Klub Primork, odsek Soče, pristrčno božičnico v prostorih Narodnega doma. Emigrantska in celjska deca in siromašne matere so se v velikem številu zbrale okrog božičnega drevesca. Načelnica ga. Smidova je spregovorila ople besede našim malčkom in se spominjala krajev onkraj meja, ter se iskreno zahvalila vsem plemenitim dobrotnikom. Ob spominu na prelepe primorske božične dneve si je marsikdo skrivaj obrisal solzo. Sledile so štiri ljubke priložnostne deklamacije, nakar je zadonela po dvorani večnolepa »Sveta noč«. Obdarovanih je bilo 118 družin z najnujnejšimi potrebščinami in 180 otrok s slaščicami. Obdarovanci pa niso bili le emigranti,

marveč je bila dobra polovica iz Celja in okolice.

c **Pol metra snega** je zapadlo v petek popoldne in v noči na soboto. V ponedeljek popoldne je nastalo južno vreme in spremenilo sneg v blatno brozgo — v veliko nezadovoljstvo smučarjev, ki se hočejo o praznikih naučiti belega sporta.

c **Knjige Vodnikove družbe** se bodo zopet dobile od petka 27. t. m. dalje pri družbinem poverjeništvu v upravi »Nove Dobe«. Vsak član dobi letos pet lepih knjig, eno več kakor lani. Knjige dobijo tudi novi člani. Pri prevzemu knjig je treba plačati 2 Din za poštino. Člani naj blagovolijo obenem poravnati tudi članarino za prihodnje leto.

c **Žetev smrti.** V soboto je umrla v Tovarniški ulici 7 v Gaberju 55 letna gospodinja Elizabeta Kidričeva, na Sp. Hudinji 23 pa dveletna delavčeva hčerka Marija Motohova. V bolnici je umrl v četrtek 9 letni rudarjev sinček Franc Pečnik iz Bevc pri Velenju, v petek pa 52 letni žagar Alojzij Šibanc iz Belega potoka pri Vojniku. N. p. v m.!

c **Nočno lekarniško službo** ima od 28. XII. do 3. I. lekarna »Pri križu«.

c **Gasilska in reševalna četa Celje.** Gasilsko službo ima od 29. XII. do 4. I. I. vod, reševalno III. skupina, inspeksijsko v januarju načelnik g. Jellenz.

Sport

t **Smuški tečaj Smučarskega kluba Celje.** Kakor že javljeno, bosta v januarju pod okriljem Smučarskega kluba Celje dva tečaja za začetnike, turne vozače in tekmovalce. Prvi tečaj bo od 6. do 13. januarja na Smrekovcu. Ta tečaj je namenjen predvsem samo izvežbanim smučarjem ter za one, ki nameravajo svoje klubske barve na raznih tekmah uspešno zastopati. Torej specialni turni tečaj, ter za slalom in smuk. — Odhod iz Celja 6. januarja z jutranjim savinjskim vlakom preko Mozirja (avtobus) do Mozirske kočice (tri ure), od tu tura do kočice na Smre-

*z božičnimi
darili*

kovcu, kjer postreže znani oskrbnik Ivan z okusno večerjo, ki bo dala najboljšo izpričevalo za dobro prehrano. Celodnevna prehrana s prenočitvino v kurjenih sobah stane 35 Din za osebo. Prijavnina za tečaj 100 Din. Krasni izleti v okolici Golti in Smrekovca, skakalnica, solnce in izboren pršič, dobra oskrba in prijetna družba — kdor bi ne hotel biti zraven? Kdor se pa na smučeh še ne čuti prav domačega, lahko obiskuje drugi tečaj od 12. do 19. januarja na Sv. Planini nad Trbovljami. Odhod iz Celja 12. januarja z jutranjim vlakom ob 6.50 do Trbovlj. Od tu z avtobusom do vnožja Sv. Planine, kjer bodo nosači za prenos prtljage in smuči na razpolago. Lahka 1½ urna hoja pelje do novoizgrajenega hotela »Ana« na Sv. Planini, ki odgovarja s svojim komfortom vsem zahtevam, tudi najbolj razvajenemu smučarju. Oskrba je zelo dobra in stane dnevno s prenočitvino 30 Din. Prijavnina za tečaj 100 Din. Teren je kakor nalašč za začetnike, pa tudi izvežban smučar najde odlična smukališča in krasne ture. Sijajni razgledi proti Triglavskemu pogorju, Kamniškim in Savinjskim alpam itd. Prijave za prvi tečaj sprejema g. Ervin Gračner do 4. januarja, za drugi tečaj g. Edvard Paudasch do 10. januarja. Imenovanima je tudi poverjeno vodstvo tečajev. Kdor je že enkrat obiskal kak tečaj Smučarskega kluba Celje, ve, da se na točno izvedbo učnega načrta energično gleda, temu primerni so tudi uspehi ob koncu tečaja. Seveda je tudi poskrbljeno za zabavo ob dolgih večerih, kajti smučanje in nepozabni večeri v koči že spadajo skupaj. Kdor hoče spoznati zimo v vsej njeni krasoti, naj obiskuje te tečaje, ostali mu bodo v najlepšem spominu.

t **Smuški tečaj na Sv. Planini nad Zagorjem.** Smuški odsek SPD v Zagorju priredi v božičnih počitnicah smuški tečaj na Sv. Planini, ki bo trajal 1 teden in ga bo vodil član zbora smu-

Dirigent:

Drugi tenor g. Krešič, zapustite te prostore Visamo motite skušnjo z neprestanim kašljanjem, kajti odkar obstoji

Bonbon bonbon

se kašelj lahko prepreči

Proizvod: UNION ZAGREB

VSEM. CENJ. DOPISNIKOM

sporočamo, da ne moremo objavljati daljših prispevkov, če jih prejmemo šele v petek dopoldne. Notice sprejemamo ob petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. Prosimo vse cenj. dopisnike, da bi to brez izjeme upštevali.

Redakcija »Nove Dobe«.

škkih učiteljev pri JZSS. Prijave sprejema Lavoslav Mrnuh v Zagorju še na dan pričetka, dne 25. t. m. na Sv. Planini. Prijavnina za udeleženca je 20 Din, celodnevna oskrba (trikratna tečna hrana) in prenočitvina v zakurjeni sobi 22 Din, hrana (petkrat na dan in prenočitvina v zakurjeni sobi 27 Din. Interesente opozarjamo, da je Sv. Planina eden najlepših smuških terenov v Zassavju in je zelo lahko dostopna, zato vabimo ljubitelje zimskega sporta. Tečaj bo za začetne in izvežbane smučarje. — Odbor.

Po svetu

s **Kaj nam prinese leto 1936?** Ob koncu leta navadno nastopajo razni preroki in nam bolj ali manj posrečeno napovedujejo usodo v novem letu. Eden takih prerokov je Parižan Kerneiz, ki je bil baje že lani za letos marsikaj dobro uganil. Če je uganil, kaj se bo zgodilo v letu 1935., bo morda tudi uganil, kaj nas čaka v novem letu. Kerneiz pravi, da se bo v prvem četrtletju 1936. nadaljevala velika politična napetost med dvema sovražnima taboroma in bo razdelila svet na dvoje. Proti koncu l. 1936. bo

tvrdke

*K. Goričar vdo.
Celje*

ravnotežje porušeno in spor bo prekoračil notranje meje narodov ter postal svetoven. Najbolj usodni meseci bodo februar, marc, september, oktober. Najhujši mesec bo februar. Trgovina si bo v prihodnjem letu opomogla in tudi denarja bo več v obtoku. Posebno dobro bodo pa delale po vsem svetu orožarne. Ameriki se obetajo hudi gospodarski pretresi. V zapadni Evropi, posebno v Franciji in Španiji, nastanejo nemiri zaradi nezadovoljnosti nižjih slojev. Predsednik francoske republike republike bo moral rešiti mnogo košljavih gospodarskih in političnih vprašanj. Španijo čakajo izredno hudi časi. Spomladi nastanejo hujši potresi, ki bodo zahtevali mnogo človeških žrtev. Drugod v Evropi ne bo potresov. Svetovni dogodek bo smrt vladarja velike države, ki bo prišla notranje napetosti zaradi naslednika. Sedanji kolonialni spor bo rešen ugodno za tistega, ki ima v njem glavno vlogo. Po mnenju francoskega preroka preživlja zdaj svet najhujše čase, in to bo trajalo do leta 2000. Nekaj podobnega je že bilo v zgodovini pred 25.000 leti, ko je bila baje uničena Atlantida.

* * *
»Boris, ti si mi vendar obljubil, da boš ob sedmih zvečer doma!« — »Da, papa.« — »In jaz sem ti obljubil batine, če prideš pozneje domov.« — »Da, papa — toda ker jaz nisem držal svoje obljube, tudi tebi ni treba držati svoje!«

R:

Božična

Svetle sijajo božične zvezde v noč. Mi ob jaslicah stojimo, ob Detetu, ki rodilo se je, da prinese svetu v odrešenje božji mir in novo moč.

Tam v zametih snežnih človek tavajoč išče cilj in srečo. Kruha in pravice gladen je, vihar leden mu biča lice. Tihе sijajo božične zvezde v noč.

FRAN ROŠ:

V zimski samoti

(Odlomek)

1.

Sredi decembra je zapadlo obilo snega in nanj je ostro pritisnil mraz.

Se tišja, še težja je zdaj samota na Gorici in vseokrog nje. Ozki, visoki dvorec z majhnim stolpom se mrko razgleduje v ravnino pred se, preko travnikov in polj, kjer iz snega temno štrle kopice hmeljev, do Savinje. V drugo stran Gorice, za dvema gospodarskima poslopjema in hmeljsko sušilnico, se rahlo pne kratek pas zemlje, dokler kmalu ne preide v gozd tam, kjer se svet drzeneje dviguje v hrib. Tam v vrhovih obrobni smrek se vse te dni leno spreletavajo vrane, krakajoče v sneg in mraz.

Samotna je Gorica, do vasi je na obe strani po četrt ure hoda in uro ga je do vlaka, ki vozi skozi dolino tam, kjer so naselja večja in gostejša. Na Gorici pa, kakor da se je ustavil čas.

Za zavesami oken v prvem nadstropju že izza poletja boleha gospod. Poležava, po sobi gor in dol stopica, od pisalne mize, ki nad njo visi stara ura z obilnim zlatim okrasjem in Napoleonovim orlom, po mehki preprogi do naslonjača, zofe in tople peči in še do postelje.

Godrnja v postrežnici in kuharico, nejevolji se nad oskrbnikom. Pa ga spet pograbi v želodcu kakor s kleščami. In bolečina sega še naprej, v ledvice menda in v jetra. Le malo jedi more prenesti, oslabeled je, mrazi ga rado, rahel mu je korak in še ta ga izmuči, da spet leže, ko se mu megla naredi pred očmi. Počasi prelivajočo se starikavo kri razgreje le še kozarec rumene starine, čeprav mu jo branijo.

To je gospod Konrad, gospodar na Gorici. Komaj šestdeset let mu je v tem letu devetnajst sto trinajstem, a na videz mu jih je dokaj več. Visokemu, koščnemu, upognjenemu iz ozkega obraza izmučeno gore vode oči. V zgrbani koži ni videti kaplje krvi, osiveli so mu viseči brki in koničasta brada.

Zdravniki so bili tu, ne povedo mu nič kaj posebnega, ugibljejo to in ono. Da bi rak bil, kar mu grize želodec, zanikujejo prav vztrajno. Tako ob zdravilih minevajo dnevi, ne prinašajo nič boljšega, nič slabšega.

Ni bilo sreče z novim oskrbnikom, premehak in malobrižen je videti, rad skomiga z rameni, nič ne ugovarja sicer gospodarju, po svoje ukrene sam. Izdatkov je vselej več, dohodkov pa je bilo v tem letu dokaj premalo. Tako res ne pojde

več dalje, saj ga menda varajo vsi ti ljudje tu. Denarja je sicer še kaj tu, v dobrih hmeljskih letih se ga je bilo nabralo, tudi še ni do kraja izčrpana dediščina po očetu.

Po materi je gospod Konrad potomec tirolskih baronskih prednikov, ki so končali v uboštvo, izumrli v pitju in duševni zmedenosti. Njegovo mater je gmotno sicer rešil zakon z visokim ministrskim uradnikom, ki je edinemu sinu zapustil znatno imetje.

Tudi v poklicu mu je sin sledil. Še preden pa se je kaj više povzpел na uradniški lestvi, ga je bolehnost prisilila, da se je umaknil v mir, na doželo južne Štajerske, kjer je kupil obsežno posestvo z dvorcem Gorico. Zdravje si je okrepil, dolga leta je bil dokaj trden, a zdaj spet čim dalje določneje slutiti, da je zlomljen do kraja, načet že v jedru.

Žena, z ljubeznijo se je spominja, mu je rodila Alfreda. Že v sedmem letu zakona pa mu je nenadoma umrla. Iz bogate hiše je bila, nežna, drobna, otožno lepih oči. Tako je ostal sam in te samote je zdaj že pet in dvajset let.

Na sina Alfreda oče že dolgo ne misli rad. Saj je zgodaj razkril neugnano, razvratno kri. Oficir je postal, zdaj je že vrsto let nadporočnik, za kazen so ga premestili v daljno Galicijo. Vselej zadolžen do vrtu, pijanec in ženskar, kričać in prepirljivec. Na pogled strumen deček, ali drugega nič. Koliko njegovih pisem, samih takih, ki prosijo za denar in ga celo zahtevajo, je oče z jezo zmetal v ogenj!

Ha, to je sin! Njemu naj prepusti vse to, kar je pridobljenega? Njemu, veseljaškemu samcu, ki bi v letu ali dveh vse to razsipal v vse vetrove, upnikom, ženskam, prijateljem? Odkod le ta kri v njem? Materina ni, svetnica je bila. Očetova ni, razvratnež ni bil niti v mladosti. Nekaj dediščine rodu mora biti take.

Staremu gospodu se bliska v očeh jeza. In ko plaho potrka postrežnica, stara Lenčka, se razsrši nad njo, dovelj gladko mu teče slovenska beseda:

»Kaj delajo ljudje? Zjutraj mi dolgo leže, zvečer pa v kuhinji kvar-te mečejo pozno v noč. Ali ni tako? Raztrgam jim te pasje podobice! Oskrbnika mi pokličite!«

»Oskrbnik je v gozdu, drevje spravljajo ljudje...«

»Za te ljudi se vleče, čemu se ne zame? In kako je z mladimi svinjami? Gotovo dobivajo vsega preveč!

Krompirja preveč! Saj ne morejo nič rasti, vse so spet mehke v nogah, v kosteh, opotekajo se. Tako vam je vseeno. Menite, saj stavec ne bo več dolgo v napotje, kaj bi se brigali zanj! Ali jaz vam povem, da bom še živel, vsaj deset let še, da vas reda naučim. Nisem še na koncu...«

Težko hrope gospod, v naslanjač se zgrudi. Lenčka mu daje vode.

Pije iz kozarca, prsi se mu razburjene dvigajo. Kako se je bil spet razvnel, ko mu zdravniki prepovedujejo vsako vznemirjenje! Ko pa se mu ni mogoče obvladovati, saj nima človeka, ki bi se mogel zanesti nanj!

Stara Lenčka se smuče okoli nje-ga, smolake nalaga v peč. Hudo ji je, ko ga vidi vsega revnega, še trepetajočega, v boleznih pač krivičnega. In ko gospod zapre oči, se tiho splazi iz sobe s solzo na licu. Navezana je na Gorico, stregla je rajski gospe nekoč, in kdo ve, kako bo z Gorico, ko pokopljejo morda že kmalu gospoda. Nič dobrega ne bo več tu, vse pojde v nič, ali pa v tuje roke.

Gospodu se ne da, da bi zadremal, tudi po sili ne. Preveč so mu misli bridke.

Njegovo življenje je v zatonu in kako malo sreče mu je dalo! Ali je živel le zaradi tistih kratkih let lepega zakona? Ali zaradi te zemlje, ki ga je znala prikleniti nase? Uredil je zanemarjeno goriško posestvo, ga razširil in zaokrožil še bolj, nasadil velik sadovnjak in hmelja toliko. Ali ni bil vse to le prazen trud za neznane ljudi, ki se bodo morda že kmalu razprostrli tu?

Ne, sinu Gorice nikoli! Odpraviti ga bo treba, da ne bo počenjal ne-všečnosti, vreči mu denarja tja kakor v vodo, da ga raztrati, požene.

Komu Gorico? Edini sorodnici, sestrični pokojne žene, Zofiji, poročeni s trgovcem onkraj trojanskega klanca na kranjski strani? Premožna je že dovolj, od rok ji je posestvo in bi ga prodala, saj je brez otrok.

Se je pač stavec ukvarjal s tem posestvom le zase, zato, da je dal svojemu življenju neki navidezen smoter, ki mu je nadomeščal vse, kar je lepšega pogrešal.

Kolikokrat je že razpredal vse te misli, ki ga niso mogle privedi k zaključku! V gorje in nevoljo mu je bilo vselej to razmišljanje, saj mu je dopovedovalo, kako je sam in nerazumljen brezplodno živel. No, zdaj bo skoro vsega konec, naj bi ga smrt le na hitro ugonobila, če drugega izhoda ni. Naj pojde že vse drugo po zlu!

Ne! Saj bi hotel še živeti, čeprav v tej zapuščeni in bolehavosti, samo živeti! Že to je mnogo in dovolj.

Zofiji bo treba pisati, izza binkošti je ni bilo več tu. Pride naj, da se ž njo pogovori, morda mu nasvetuje kaj dobrega. Prizadevala si bo gotovo, da pri oporoki ne bo prezrta. Saj gotovo ne bo slabo odrezala.

Da, oporoko bo treba napisati, čim prej bo treba to stvar urediti. Saj ne bi bil ž njo toliko odlašal, pa ni bil nikoli na čistem, kako naj ukrene.

Pride naj Zofija, tu naj bo, vsaj nekaj časa, da pogleda, v kakšnem redu so stvari na Gorici, saj bolni stavec ne more držati ljudi na vaje-tih. Če ji je do tega, da dobi kaj po njem, ji mora biti vsaj malo brige tudi do njega zdaj. In za božič, ki se bliža, naj bi bila tu, da ne bi v samih bridkih slutnjah obhajal praznikov.

Zofija je njegovih let, je trezna in odločna ženska, ki ji je vse življenje potekalo v neumornem pridobivanju posvetnih dobrin. Mnogo pameti je pri tem imela, dosti več kakor njen šibki, leni mož.

Ne brez napore ji je stavec napisal pismo, potožil ji je o vsem, pomoči jo je prosil in vabil na Gorico, omenil pa je tudi oporoko, ki bi jo rad sestavil.

Pismo je bilo napisano in gospodu Konradu je odleglo. Zdaj lahko mirno čaka, ker se bodo stvari pričele urejevati šele potem, ko dospje Zofija.

Odložil je pero, zalepil pismo in pozvonil z zvoncem, ki mu je bil zdaj vselej pri roki. Stara Lenčka je vsto-

pila, potem je šla klicat hlapca Tonča. Kmalu je stal pred gospodom.

»Ti si že vozil do gospe Zofije. Jutri zgodaj zaprežesh oba rjavca, sani daj na majhno kočijo, pojdeš po gospo s tem pismom. Tam počakaš, da ti gospa pove, kako misli. Morda se pripelje že kar s teboj. Lahko tam čakaš nanjo dan ali dva. In na konja pazi v tej zimi! Tako!«

Potem je Lenčka morala gospodu natočiti vina. Pil je, legel opravljen na posteljo in premislil, kako bo Zofija vsaj pojutrišnjem že lahko pri njem. Nekam rajšan je zadremal.

2.

Dva dneva sta minila, ko so tik pred poldnem zazveneli kraguljčki pred Gorico, pridrsala je kočija in obstala.

Gospod Konrad je z okna zagledal hlapca Tonča, ki je odpiral kočiji vratca, nato je izstopila gospa Zofija, zavita v kožuh do vrha glave. Prav nič se še ni bila postarala, šestdeset let ji pač ni bilo videti.

Zalita je bila v telo, rdeča v obraz. Krepko podjetnost so razodevali prodirajoči pogledi njenih zelenih oči in pogoste, besede spremljajoče kret-nje njenih kratkih rok.

Vesel je je bil stavec, dal ji je prinesiti peciva in najboljše starine. O vsakdanjih stvareh sta govorila čakaje na obed, ki jima ga je kmalu pričela Lenčka nositi na mizo.

Kako zelo je bil Konrad skopnel izza poletja, kar se nista videla! No, še nekaj mesecev, pa ga bolezen izgloda do dna.

Šele po obedu sta se lotila važnejših stvari. Vse svoje težke misli ji je razkril, nad Alfredom se razljutil, nad ljudmi razvnel, omenil je sklep, da naredi oporoko in naj mu bo tu v pomoč z nasvetom.

»Od sina in mene bližjih sorodnikov nimaš«, je dejala pazljivo ga motreč in previdno tehtajoč besede. »Glej, da uveljaviš svojo voljo!«

»Čemu mi sina omenjaš! Samec je, kaj prida žene pa tudi nikoli imel ne bo. Tudi ti si z možem sama, vidiš. Kaj nameravata vidva s tem, kar imata?«

»Sploh je hudo, če kdo kaj premore, ker se je pehal vse življenje, potem pa je to treba drugim prepustiti. Čemu nazadnje ves trud? Ali vendar je že v tem pehanju neka uteha, neki cilj, ki človeka vodi. No, vzela sem k sebi hčerko moževega daljnega sorodnika. S hribov je dekle. Če ostane dobra in delavna, ji hočeva zapustiti vse nekoč. In povem ti, zvestejšega, razumnejšega dekleta od Anice ni, čeprav ji je komaj osemnajst let.«

»Lepo. Ali kako bi storila ti na mojem mestu?«

»Alfreda bi izplačala. Komur izmed sorodnikov največ zaupaš, mu daj posestvo! Ako pa bi Alfred kdaj, česar pa ne pričakujem, imel dobrega potomca, mu zagotoviš nekaj pravic na Gorici.«

»Bližnji sorodnik si mi samo ti. Tebi bi bilo kaj do Gorice, če bi bila tvoja?«

»Kako ne?« so se ji v nasmehu zabliskale oči. »Tako posestvo! Tu bi se naselila z možem, ko bi dom in trgovino izročila Anici. Morda se kmalu poroči, ženinov ji ne bo manjkalo. Jaz pa bi tu v miru živela. To se pravi,« je popravljala, »nočem reči, da delam račune s tvojo smrtjo. Lahko boš živel še dovolj let, star še nisi, opomoreš si.«

»Smrt mi je blizu. Ali bi zaradi nje bilo bolje, da se človek sploh ne bi rodil? Ti si tudi že kdaj razmišljala o smrti?«

»Ni bilo dovolj časa za to, a vendar sem dostikrat menila, kako smotrenejše bi bilo življenje, pridobivanje, brez smrti.«

»In čemu se prav za prav tako zelo oklepamo tega pozemskega, ako verujemo v posmrtno življenje? Ali morda v resnici ne verujemo vanj? Ali se samo delamo tako, kakor da po vsem tem še kaj pričakujemo? Ali pa se nam zde dragocene samo posvetne dobrine, one višje pa za metujemo?«

»Take misli utrujajo, Konrad!«

»No, da. Toda komur zapustim

Gorico, mu v oporoki prepovem prodajo vsakega koščka zemlje, prav tako dajanje v najem. Še mrtev hočem vladati tu. Ali bi se ti, ki mislim, da boš nekoč gospodarila tu, s tako določbo v oporoki strinjala?»

»Poznam Gorico, zato vem, da bi z vso dušo prirasla nanjo.«

Izpila sta vsak kozarec vina, staremu gospodu se je začrtala proga rdečice v lice. Zofija je žarela, njen davni načrt je dozoreval. Doslej resni nameravala, da bi se kdaj naselila v tej samoti, ali starca je bilo treba verjeti, da je njegovih misli. Pozneje bi se že odprl izhod. Življenje tu pač preveč brez sledov poteka, vse delo je enolično, samo letni časi prinašajo izpremembe v delu, ali še te se povračujejo vsako leto iste. Na vso to zapuščenost je pač lahko navezan samo stari, bolni čudak, ki že skoro umira.

»Hvala ti, Zofija! Precej mi je odleglo, odkar vem, da se lahko nate opiram.«

Prijel se je k srcu, za hip ga je bilo zgrabilo, kakor da obstane na veke. Zaprl mu je sapo in kri v žilah.

»Jezus!« je kriknila gospa Zofija. S hodnika je priklicala Lenčka, ali že je bil gospod spet nekoliko pomirjen. Iz naslanjača je rahlo govoril:

»To je bil samo trenutek, nič hudega. Pride pa tudi še drugačen trenutek, ljubi moji, čas bo že...«

»Morda ti vino ni dobro storilo, Konrad!«

»Zdravila so le v lajšanje. Starost pa more le smrt zaključiti. Da, nič se ne bojim! Saj vidiš, smejem se, ha, ni me strah, doigral sem, poražen sem, poražen sem v igri, kakor vsakdo v življenju na kraju. Ali vendar se smejem, haha! Še vi se smejte z menoj! Saj vsi to dočakate, tudi ti Zofija!«

Zgrozila se je, tako je bil skoro blazen starčev smeh. Zobe je kazal ob njem, še dokaj dobro ohranjeno zobovje je imel, in gledal je široko, topo. Nato je zdrknil vase v naslanjaču in si zakril oči. Gotovo ga je tudi vino prevzelo. Kakor splašen otrok je v joku izbruhnil:

»Pri meni ostaneš, Zofija, sam ne morem več biti!«

»Saj ti bo spet dobro. Tu pogledam, kako je v redu živina, orodje, kako je po shrambah. A doma ne morem vsega pustiti v nemar. Pa se spet vrnem, dolgo me ne boš pogrešal.«

»Umrem, če ostanem sam. Strah me bo vsega.«

»K nam pojdi vsaj preko božiča!«

»Vožnje ne bi prenesel v tej zimi. In ljudi naj tu pustim same? To bi gospodarili! Nikoli!«

Drugi dan se je gospa Zofija razgledovala po Gorici, marsikje je kaj našla, kar bi po njenem moralo biti v lepšem redu, in tudi kašte so se ji zdele premalo polne zaloge, pa tudi s senom in nasteljo bi se dalo bolje varčevati. Na tistem pa je menila, da je vse še dovolj v redu, le nekaj zimskih opravkov je bilo v zaostanku. In da bi se gospod Konrad ne razburjal in ji ne branil odtod, mu je te reči zamolčala. Z veliko vnemo pa je pripovedovala o tem, kako to bogastvo človeka priklepa nase. In največ se je navduševala ob velikem sadovnjaku, ker je vedela, da je ta starcu najbolj pri srcu.

Potem je pričela siliti domov. Vse je v redu tu, je trdila, doma pa pojde brez nje vse narobe. Nekajkrat se je domislila moža, nedelavnega slabiča, ki je zdaj sam doma poleg lepe, mlade Anice. Že večkrat je videla njegove drobne, kakor mišje, oči viseti na njej. Ali tu se ni bala zapletkov, saj je poznala razumno, pošteno Anico.

Konrada ni kazalo puščati samega, zameril bi in oporoko bi potem kako drugače napisal. Treba mu bo izpolniti želje, saj so menda zadnje in prav zato zares že malo čudaške. In ko jo je rottil, naj ga ne pušča samega, so mu solze tekale po velih licih.

»Nisem bila pripravljena, da ostanem tu dalje nego dan, dva. Vrniti se moram, ali že jutri ti pošljem Anico,

ki naj tu ostane, dokler se spet sama ne vrnem.«

»Hm,« je skomignil z rameni stari gospod. »Ti bodi tu, Zofija! Sorodnica si mi, v življenju si preizkušena, to mlado dekle pa ne bi imelo srca in razuma za moje težave. Ne dopusti, da bi predolgo moral čakati nate!«

»Zaenkrat ti pošljem Anico. O božiču ne boš sam. Saj jo bom doma težko pogrešala. Ti pa ozdravi kmalu! Obiščem te spet, po Anico pridem, dotlej pa premislim, kako naj bi se vse to ukrenilo. Tako, da boš zadovoljen, miren. Uredilo se bo vse. Ljubi Konrad, vse hočem storiti zate!«

Hlapec Tonč je vpregel. In ko se je kočija na cesti premaknila, se je gospa Zofija še enkrat iz kožuha ozrla k oknu in z roko zamahnila starcu. Pogreznila se je v mehki sedelcu in v vesele nade, da bo vse to goriško bogastvo že skoro njeno.

3.

Samota na Gorici je bila vse tišja in tišja v novem snegu, ki ga je nebo gromadilo na zemljo še in še.

Gospod Konrad je zagrenjen stopical po sobi, se prekladal v naslonjaču, se hudoval še v snu nad ljudmi, godrnjaje razmišljal o boleznih in smrti, o poslednjih rečeh in zavrženem sinu. Nejevolja mu je mračila čelo ob misli na gospo Zofijo, ki ga je že četrti dan prepuščala usodi. In božič je bil že skoro tu, prav nič notranje ubranosti mu ni obetal, morda mu je prinašal celo smrt, saj je čutil, kako bolezen v njem sega dalje in globlje.

Zgodaj popoldne pred svetim večerom pa so se vendar oglasili kraguljčki pred Gorico, tako sladko so zazveneli gospodu Konradu, kakor da so mu zapeli v srcu samem, in to v snu, ko je bil napol zadremal v naslonjaču.

Hotel se je dvigniti in pogledati k oknu, ali odrevenela mu je bila noga, nerodno je sedel. Mikalo ga je vedel, ali je bila pač dospela Zofija, ali pa je poslala k njemu le mlado dekle, ki se ž njo pač ne bo mogel o čem pametnem razgovarjati.

S stopnic so se začuli lahki koraki poleg težjih, ki so bili Lenčini. Torej ni bilo tu gospe Zofije, zdaj pred prazniki se pač ni mogla odtrgati od trgovine in doma.

Na duri je potrkala roka, mlada roka.

»Naprej!« je zaklical stari, v glasu je hotel biti nekaj milejši kakor sicer, ali ni se mu dodobra posrečilo. In vstati je hotel iz naslonjača, ali preklicane noge ni mogel obvladati. Anica je vstopila.

V očeh ji je bil nasmeh, morda še nekam plah, ali dober, svetel, velik.

»Gospa Zofija me je poslala, da bom za božič tu, če boste tako hoteli,« je povedala kakor s srebrnim glasom, ki je bil podoben zvenenju kraguljčkov skozi sneg.

»Da, prišli ste, prav, da ste prišli!« In ko je zdaj hotel vstati, mu je bilo to lahko. Stisnil ji je mehko roko in se ji priklonil gibko.

V to samoto je bilo stopilo njenih mladih, mlilih osemnajst let. Visoka, vzravnana je stala pred njim. Pod mirnim čelom so se ji globoko modrile sijoče oči. Odložila je plašč in snela šal z glave. Gosti črni lasje so ji bili spleteni v dvoje dolgih kit. Ni bilo še dolgo tega, kar je bila vzrasla v dekle, polne sveže, skrivnostne mladosti, zdrave in samosvoje.

»Lenčka!« je dejal gospod z milino v glasu, ki je tu že leta niso bili več vajeni. »Gospodični pripravi vokalno sobo, ogrej jo, vanjo postavi njen kovčeg, plašč odnesi tja! In čaja pripravi!«

Sama sta ostala. Mladenka je bila z njim, prezgodaj postaranim, zagrenjenim človekom. Že toliko let ni imel v tej samoti nikogar, ki bi mu njegova bližina bila tako zelo ljuba in draga.

Gledal je vanjo kakor v čudežno bitje, ki je bilo semkaj zašlo. Prevzemalo ga je neznano občutje lahkote, zadovoljstva, sreče. V puščavo je odrešilno posijalo mlado solnce, kakor da prinaša novega zdravja.

»Vesel sem vas. Rad bi, da bi tu ostali. Moja zadnja leta so to.«

»Lepo mora biti tu, zlasti kadar ni zime, pa tudi zdaj. Če boste hoteli, ostala bi dalje časa. Gospa Zofija bi morda dovolila.«

»Vas te samote ni strah, ne boste pogrešali sveta in zabavnejših ljudi?«

»Ne vem, čemu naj bi si jih želela.«

»Tako govorite? In mladi ste? Tako razumni ste! Vaši skrbi bi bilo lahko zaupati vse to na Gorici in okoli nje. Jaz pa nimam človeka...«

S sočutjem, z dobroto je zrla vanj, ki ji je hotel še več povedati. Bil je

Na sveti večer

Lep sveti večer je bil ono leto, kakršnega se ljudje že dolgo ne spominjajo. Nikjer ni bilo snega in topel jug je žvižgal okrog oglov. Popoldne je sijalo solnce tako toplo, da bi marsikdo mislil, da je velika noč. Tu in tam si slišal iz ust kakega vremenskega preroka besede: »Zelen božič, bela velika noč.«

Ker je bilo vreme tako lepo, so dijaki veselo hiteli iz zaduhlega mesta domov v naročje svojih staršev. Marsikateri je že videl v duhu veseli smehljajoči se obraz svoje dobre mame, ki reže kolač in deli domačim... Kako lepe so te sanje, kdor jih še ima!

A Toneta Bogataja, ki je šel peš z majhnim zaboječkom na hrbtu v dve uri oddaljeno vas, so objele žalostne misli in z obupajočimi očmi je zagledal v daljavi še kake pol ure hoda svojo rojstno hišico... Kako je druga leta hitel k njej, a letos? Čim bolj se je bližal domu svojega očeta, tem tesneje mu je postajalo pri srcu. Še zadnje binkoštno praznike je videl svojo ljubljeno mamičo, a njene oči so bile že motne in tudi spomin jo je že zapuščal. Kako je plakal naš ubogi Tone, ko ga mati na binkoštni pomeledek ni več poznala... Niti besedice ni več spregovorila, niti ene ljubeznipolne besede ne... In proti jutru so odnesli angelčki njeno pobožno dušo v nebo. Sre se mu krči pri tem premišljanju in sapa mu zastane... Noge mu postanejo težke in truden sede na bližnji mejni kamen Zaboječek položi zraven sebe, glavo podpre z rokami in se zagleda v vrhove daljnih gora, za katere ravnokar zahaja solnce...

Iz tega premišljanja ga vzbudi znani glas: »Hój, Tone, kaj pa ti tukaj sediš? Še prehladil se boš.«

»Jaka,« pozdravi Tone Bogataj svojega znanca, »ti si? Zdravo, kam pa greš?«

»Beleničevi so poslali po mene, naj pridem pomagat teletu na oni svet... Pa si precej shujšal, kar se nisva videla... Kako dolgo misliš sedaj ostati doma?«

»Do Treh kraljev.«

»Do gostije boš vendar počakal.«

»Do gostije? Menda se vendar ti ne ženiš?«

»Jaz ne. Za mene ne bo imela ta ženitev nobenega pomena. A za tebe pa, za tebe. Novo mater dobiš!«

»Kaj?«... Glas zastane Tonetu v grlu in z debelimi očmi pogleda svojega znanca.

»Ljudje govorijo, da Kupnikovo Rezo iz trga.«

Nato vzame Tone svoj zaboječek in odide urnih korakov... Jaka je še nekaj časa pomilovalno gledal za njim in potem mrmraje odšel.

Mrak je že pokrtil vso naravo, iz katere se je tajanstveno glasila pesem o rojstvu Kristusovem, ko je stal Tone pred domačo hišo. Vse tiho je bilo okrog nje, le tam od hleva so se čuli zamolki glasovi živali... Kakšna sprememba! Pred enim letom je stala ob njegovem prihodu na pragu draga mamiča, si obrisala z belim predpasnikom svoj obraz in ga poljubila... A danes?... Solza mu zdrkne po obrazu... Nato strese z glavo, kakor bi se hotel otresti svojih misli, in stopi v hišo.

V sobi je sedel oče in ob slabi razsvetljavi sveče pisal... Najbrž pis-

mo moji novi materi, si je mislil Tone. Stopil je k očetu, mu podal roko in nezaupno pogledal v oči...

»Bog te sprimi! Vendar si prišel. Mislim sem, da prideš že včeraj.«

Tonetu se je zdelo, da ga oče ni vesel, ampak, da bi mu bilo ljubše, če bi ne bil prišel domov... Mogoče se sramuje pred njim?!

Oče je odložil svoje pisanje in Tone zaboječek in sedla sta za mizo. Pogovarjala sta se o šoli, o domu in o najnovejših novicah v domači vasi. Že je hotel Tone očeta vprašati, ali se bo res ženil, ko mu ta reče:

»Žalosten sveti večer bova imela danes... Kako lepo je bilo lani, ko je še mati živela... Je že tako božja volja...« Nato sta oba umolknila.

Tone ugasne luč in premišluje v temi o današnjih dogodkih... Misli, da se hoče oče zopet in tako hitro po materini smrti ženiti, se ni mogel znebiti. Vroč pot mu stopi na čelo pri tem premišljevanju in nemirno pritiska glavo na mrzel zid...

Iz tega nemirnega stanja ga vzbudi prihod služkinje Mete, ki je prinesla svetilko, pokrila mizo z lepim belim prtom in spet odšla... Čez malo časa odpre oče vrata in za njim stopi Meta z večerjo.

Prijeten vonj žganecv se je razširil po sobi. Oče sede, se prekrži in začne večerjati. Isto stori tudi Tone. Med jedjo ga vpraša oče to in ono; Tone mu le kratko odgovarja...

Njegove misli so bile pri rajni mamiči... Oče ga nekaj časa začudeno gleda, nato ga ogovori:

»Kaj ti pa je? Ali ti je mogoče slabo?«

»O nikakor ne... Samo tako dolgočasen svet večer se mi zdi danes, mu odvrne Tone in odloži žlico. Oče vzame s pisalne mize pisalno orodje in papir ter začne pisati...

Kmalu nato se sliši smrčanje. Tone je utrujen zaspal. Oče ga pogleda in piše dalje...

Na sveti dan zjutraj je Tone zgodaj vstal in šel v cerkev... Ko se je okoli enajste vrnil domov, je našel očeta v sobi v družbi ženske. Obstal je pri vratih in nekaj časa oba začudeno gledal. Nato je stopil pogumno k očetu, mu podal roko in rekel:

»Voščim vesele božične praznike!« Očetova roka je bila mrzla in na njegovem obrazu se je videlo, da je v zadregi. Čudne misli so zopet preganjale Toneta. »Najbrž moja nova mati... Kdo je neki ta ženska?«

Ženska je tudi v zadregi gledala skozi okno in si potegnila ruto naprej tako, da Tone ni mogel videti njenega obraza. Ko pa je pogledala očeta, je zagledal Tone znan obraz. Bila je Kupnikova Reza, mlada vdova iz bližnjega trga, znana kot skopa ženska in nagle jeze... Tone je skoro omahnil... Krčevito se je oprijel stola...

Nato vstane oče, pogladi Tonetu lice in mu reče z mirnim glasom:

»Tone, mislim, da si že odrasel, zato

Lepa božična darila

kakor bonbonjere, obeske za božično drevo, likerje, konjak, Jamajka rum nudi po zmernih cenah

Ivan Ravnikar, Celje

Vesel božič in srečno novo leto

želijo naslednje trgovke in obrati

Anton Jager gostilna „Na-na“ Celje, Kralja Petra cesta	Karol Florjančič elektrotehnično podjetje Celje, Cankarjeva cesta	Franjo Nerad stavbenik Celje, Aškerčeva ul.	Štefan Turk mesar Celje, Prešernova ul. in Sp. Hudinja
Franc Pocajt valjni mlin Teharje, prodajalna Celje, Kralja Petra cesta	Esih Matija mesar Celje - Breg	Ivan Taček, ml. prva celjska parna barvarija in kemična čistilnica Celje, Gosposka ul.	R. Grobelnik frizerski salon za dame in gospode Celje, Glavni trg
Josip Jagodič specerija-železnina Celje, Glavni trg in Gubčeva ul.	Beti in Ferdo Krašovec pekarna Celje, Cesta na grad	Kavarna „Evropa“ Helena Krušič Celje, Kralja Petra cesta	Anton Čoh frizerski salon Celje, Prešernova ul.
Viktor Hohnjec mesar Celje, Glavni trg, stojnica	Karol Loibner delikatesa, specerija, dnevno sveža kava Celje, Kralja Petra cesta	Matevž Zadravec pekarna Celje, Gosposka ul.	Hotel „Pošta“, F. Rebeuschegg Celje
Štefan Hohnjec mesar Celje, Glavni trg, stojnica	Ivan Strelec tapetar Celje, Glavni trg 12	Alojz Krajnc čevljar Celje, Gosposka ul. 30	Anton Petek manufakura Celje, Prešernova ul.
Marija Silič gostilna Celje - Zavodna	Ignac Šimenc ščetar Celje, Kralja Petra cesta	Anton Oražem krojač Celje, Gledališka 9	Gostilna Gsund, F. Veternik Celje, Gosposka ul.
Franc Sodin parna opekarna Ljubčena pisarna Celje, Razlagova ul.	Valentin Hladin manufaktura Celje, Prešernova ulica	Josip Kolar čevljar Celje, Samostanska ul.	Simon Gaberc trgovina z moko Celje, Razlagova ul.
Jakob Kovač krojaški mojster Celje, Razlagova ul.	Kavarna „Merkur“ Ignac Lebič Celje	Alojz Savodnik mesar Celje, Prešernova ul.	K. Kager optik Celje, Gosposka ul.
Albin Berger gostilna Celje, Kapucinska ul.	Ivan Ravnikar veletrgovina Celje	Zvezna tiskarna in knjigoveznica Celje	Drogerija „Sanitas“ Celje, Ulica dr. G. Žerjava

hočem s teboj odkritosrečno govoriti. Saj veš, koliko skrbi in dela je pri naši hiši in da ne more eden sam vse opraviti . . . A na tuje ljudi se tudi ne morem zanašati . . . Tvoja rajnka mati — Bog ji daj večni mir in pokoj — je bila dobra in skrbna gospodinja, a prehitro sva se morala ločiti. Zatorej ti danes naznanim, da se oženim z gospo Kupnikovo, ki je prišla danes k nam. Ona ima dobro srce in upam, da bo po svojih močeh mogla nadomestovati rajno mamico.»

»Prizadevala si bom, da bom vsaj malo popravila veliko izgubo, ki vaju je zadela . . .
Tone oba nekaj časa nemo gleda, nato se oklene očeta in reče: »To ni mogoče, to ni mogoče!« —

Stenska ura je odbila pol dvanajst. Tedaj zgrabi Tone, ki je še vedno pri peči spal, bližnji stol in ga strese. Oče odloži pero in se začuden ozre. Vstane in stopi k Tonetu. Vzdigne

mu glavo, a Tone ga začuden pogleda . . .

»Kaj ti pa je?« vpraša oče.

»Nič. Zaspal sem. Nikjer mi ne da miru ta misel, še celo sanjal sem o tem . . . Oče, ali je res, da vzamete vi Kupnikovo Rezo s trga?«

»Kdo ti je pa tega osla natvezil? Kaj se bom jaz ženil sedaj na starost! . . . Zdrav tudi nisem. Boljše, kakor je bila tvoja mati, ne dobim, a slabše nočem.«

Tone veselo objame očeta in ta ga poljubi na čelo.

»Sedaj se pa hitro obleci, da greva k polnočnicam.«

Nekaj minut pozneje sta korakala proti župni cerkvi. Luna se jima je smehljala med oblaki . . .

Sukno nad 800 vzorcev na zalogi.
Odeje in perilo iz lastne tovarne nudi po zelo zmernih cenah
FRANC DOBOVIČNIK, CELJE

Dr. P. St.:

Šola in dom

1. Če bi bili prepolni razredi naših šol znak našega blagostanja in naših kulturnih potreb, potem bi se tega pojava smeli kar najbolj veseliti. Tako pa vemo, da je nadštevilno šolanje samo zadrega, da se odpre vsaj čez nekaj časa kako okence, skozi katero bi prišel ljubljani otrok do svojega mesta in kruha. Kultura je krizantema siromakova, a bi morala biti bogastvo bogatega.

2. Kaj radi govorimo o zlati brezskrbni mladosti, a če bi se poglobili v te drobne skrbi in težave, ki jih imajo otroci, bi spoznali, da so za otroška ramena enako težka kakor so naše za naša. Tudi naša mladost ni bila rožnata kakor si domišljamo, ko pozablamo, kako smo živeli, ko mislimo, kako bi bili lahko živeli.

3. Današnje človekovo življenje je

večinoma odtrgano od narave in zato tudi mladini kratimo, da ne živi več s naravo, tako da ne opaža menjavanja letnih časov, ne rasti v rastlinstvu, ne živahnosti v živalstvu, pa čeprav človek sam v harmoniji izdihava in mu enakomerno bije srce . . . Vsaj mlademu človeku je treba, da živi s naravo, naj se je nauži, saj kmalu ne bo več megal opazovati večerne zarje, ko bo moral čepeti za strojem, saj ne bo imel smisla za zvezdnato nebo, ko mu bodo oči trudne padale v sen.

4. Gibčnost in parktičnost je tudi za šolanega človeka potrebna. Ako mu je ne da šola, mu jo mora dati dom, da se ne zgodi, da ima pri izbiri delavcev oni prednost, ki je manj šolan, češ, da je bolj praktičen. Sramota za mladega, v vseh besednjah

kih izvežbanega človeka je, ako se ne spozna niti v navadnem voznem redu.

5. Kakor boš otroka vzgojil, takega boš imel, saj človeka tvorijo podedovane lastnosti staršev in pa priučene z njegovih mladih let. Krivca pravzaprav ni, kajti skoraj vsaka krivda se pri trezni presoji spremeni v podedovane ali priučene napake značaja. Da je otrok lažniv, so krivi tisti, ki so ga k temu navajali, ga celo hvalili in pa na male otroške laži polagali preveliko važnost, kajti boljše je otroku preveč zaupati, kakor pa mu ubiti sleherno vero in ga pah-niti na pot laži za vselej.

6. Ko otrok omaguje, daj mu tolažbe! Ako ga boš mučil, ti obnemore popolnoma, kakor ciganu kljuse, ko mu je zabil žebelj še v desno nogo, ko je že šepal na levi. Bodrilo je največ vredno za človeka sploh: Pri poskusu so polovico razreda enakih učencev pohvalili, drugo polovico grajali ter jim dali isto nalogo. Pohvaljeni učenci so nalogo neprimer-no bolje napravili ko grajani, pa čeprav so bili sicer enaki.

7. Talentov pravzaprav običajno ni, kajti do genijalnih uspehov pridejo samo pridni in marljivi ljudje. Pravijo, da je v najgenijalnejšemu človeku le 2% posebne nadarjenosti, 98% pa marljivosti. Ako pa je treba marljivosti in vaje, potem je prilično vseeno, na čem si urimo duha, dobro pa je, če to moremo uporabiti tudi v praktičnem življenju; pa saj se uri telovadec na telovadnem orodju v telovadnici, da postane in ostane gibčen, čeprav ne najdemo telovadnega orodja nikjer v naravi.

8. Delovna šola hoče, da si bistri um in uri duha učenec sam iz sebe, kakor je to učil že v starem veku Sokrates. Vendar tudi spomina ni zanemarjati, tudi tega je treba uriti. Tudi v šoli more otrok umetnine uživati in se mu ne sme uživanje kratiti, čeprav je v šoli to res prav težko. Lepoto celotne snovi mora pa zajeti učenec vsaj v miru domačega zatišja, v okolju, ki mu poglobitev v umetnino omogoča, kakor je zahteval nekoč Macchiavelli, da je treba pesnike čitati v svečanem oblačilu, ko se ti duša zbere kakor v molitvi.

9. Ne zaradi predpisov, še manj zaradi šole in učitelja se mora učenec danes, v stoletju otroka, toliko učiti. Učenec sam to zahteva, da bo na moč pripravljen na boj v tekmi življenja.

10. Dober učitelj stremi za najboljšim, se vedno izpopolnjuje, da bi dosegel kar največje uspehe, je umetnik, ki hoče k popolnosti, a je nikoli doseči ne more, ker največja umetnost ni dosegljiva, kajti Bog je pokazal umetniku ideal, poti do tja mu pa ni razkril. Največja učitelja otrokova pa sta oče in mati, kajti poleg učiteljevih službenih dolžnosti imata ona še človeške: Njima v srce je Bog usadil največjo ljubezen do otroka, dal jima je pravice, s pravicami pa tudi dolžnosti. Zato dobri starši

ne smatrajte svojih otrok za malike, ki jim morate služiti, ne za lutke, s katerimi se smete igrati,

ne za avtomate, ki jih morete poljubno navijati,

ne za angele, ki imajo zgolj vrline, ne za grešnike, nad katerimi lahko stresate svojo jezo,

ne za luksuz, ki le stane, marveč

za majhne ljudi, ki jim morate biti zvezde-vodnice k dobremu, in

za sobojevnike, ki vam naj ostanejo zvesti tovariši in prijatelji za vse življenje.

Kino

Kino Union Celje. Sreda (Božič) 25., četrtek (Štefanovo) 26. in petek 27. t. m.: »Pestri pajčolan«. Veličastna drama. V glavni vlogi Greta Garbo. Zgodba žene, ki se je poročila, da bi se rešila samote, a je našla pravo ljubezen v sencih smrti. Dvajseti film Grete Garbo. Glasba: H. Stothart. Predigra:

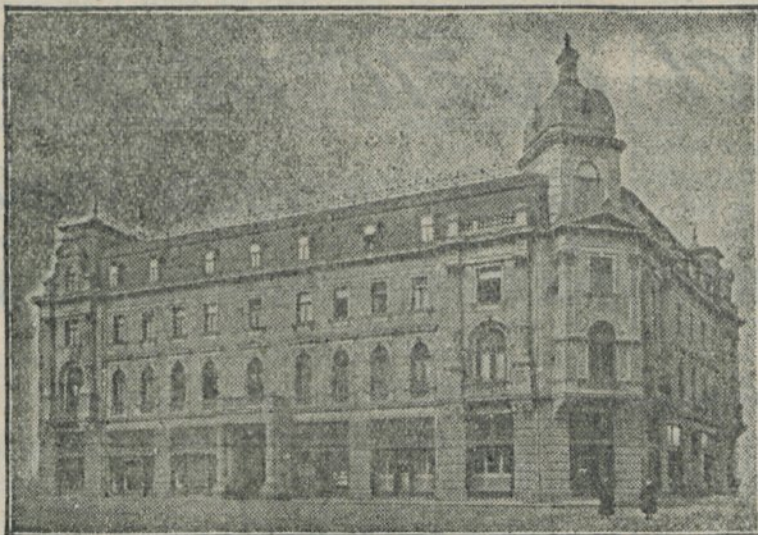
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 16.200.000—

Kupuje in pro-
daja devize in
valute

Izdaja uverenje za
izvoz blaga

Sprejema hranilne
vloge na knjižice in
tekoči račun ter nudi
za nje popolno var-
nost in ugodno
obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

zvočni tednik in barvan film. — Sreda 25. t. m. ob 10. in 14:15 ter v četrtek 26. t. m. ob 10. film z Divjega zapada »Glas krvi« po romanu Zane Greya. V glavni vlogi George O' Brien. Dve predigri. — Sobota 28., nedelja 29. in ponedeljek 30. decembra: »Bengali« Sijajen vefilm iz tajinstvene in čarobne Indije po romanu, ki ga je napisal Francis Yeats-Brown. V glavnih vlogah Gary Cooper, Kathleen Burke in Franchot Stone. Predigra: zvočni tednik. — Dne 31. decembra bo kino zaprt.

Književnost

k »Za pridne roke — za vsako nekaj«. V Ljubljani je izšla pod tem naslovom v zbirki »Za pridne roke«, ki jo izdaja založba revije »Žena in dom«, že peta knjiga ročnih del. V tej knjigi je cela vrsta vzorcev za razna kvačkana in pletena oblačila, ki jih bo izkoristila lahko vsaka, če je pazljivo in z zanimanjem predelala prejšnje knjige, v katerih so bili podani osnovni pojmi kvačkavanja, pletenja, šivanja in vezenja. Na 93 straneh je 36 modernih modelov za otroška, dekliška in ženska oblačila, bodisi za vsak dan, za sport ali pa za kopanje. Pri vsakem modelu, ki ga spremljata slika in pomanjšani kroj, je skoraj vedno tudi vzorec ročnega dela. Ker so mimo tega vzorci še jasno in preprosto popisani, bo vsaka, celo tista, ki ji sicer pletenje in kvačkavanje ne gre preveč od rok, lahko naredila iz te knjige vsak model, ki ji bo všeč. S tem delom so dobile naše žene in naša dekleta že dolgo pogrešano knjigo, ki je bodo vesele zlasti tiste, katere niso mogle uporabljati podobnih listov in knjig v tujih jezikih. Ker v tej knjigi ni nobenega vzorca za moška volnena oblačila, bo založba, kakor je pravkar napovedala, izdala še eno knjigo, v kateri bo prav dosti moških telov-

Franjo Dolžan - Celje

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelovodne naprave

Za kresijo 4
Telefon 245

Prevzema vsa v zgorej navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmorne — Postrežba točna in solidna

Darila za Božič in Novo leto

dopisnice božične in novoletne, krep papir, barvan in svilen papir, jaslice, sveče, nadalje okraske za božično drevo, reklamne koledarje v veliki izbiri po izredno nizkih cenah kupite

v knjigarni in trgovini s papirjem

Franc Leskovšek - Celje

Glavni trg 16

Najlepša božična darila

so ogledala in brušena stekla, ki jih poceni kupite v

I. Celjski Kristaliji

lastna delavnica ogledal in brušenega stekla.

Celje, Za Kresijo 14, telefon št. 154

Ima tudi veliko izbrano najnovejših okvirjev za slike po izredno nizki ceni

nikov, pulovrov in svitrov, poleg tega pa še nekaj najnovejših ženskih oblačil, kar bodo pridne žene prav gotovo z veseljem pozdravile.

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

priporoča dobro kapljico iz lastnega vinograda, gostilna KANDUŠER, Celje, Prešernova ulica. Čez ulico pri litru 1 Din cenejši!

Knjigarna in papirnica „Domovina“

priporoča bogato izbiro božičnih daril kakor: Leposlovne knjige, mladinske knjige in slikovnice

Zlata nalivna peresa

albume, fin dopisni papir, nakit za božično drevo in druga praktična darila

SLOVENCII! Obiščite veliko razstavo slik v dvorani Celjskega doma. Vstopnina Din 2—

Grafolog in hirososf N. SADLUCKI v Celju!

Sprejema vsak dan od 9. do 12. in od 2. Po 7. — Ostanje v Celju do 9. januarja Vsak klient dobi pismene nasvete, ki mu morejo koristiti skozi vse življenje
Naslov: HOTEL »EVROPA«, soba 19

Gasilska četa Lopata
priredi na Štefanovo 26. t. m.

BOŽIČNO DREVESCE
pri g. Valentinu Šupergarju na Lopati
Za dobro kapljico in jedila poskrbljeno.
Vljudno vabljeni!

Lep lokal

v sredini mesta se odda. Celje, Razlagova ulica 8a/II.

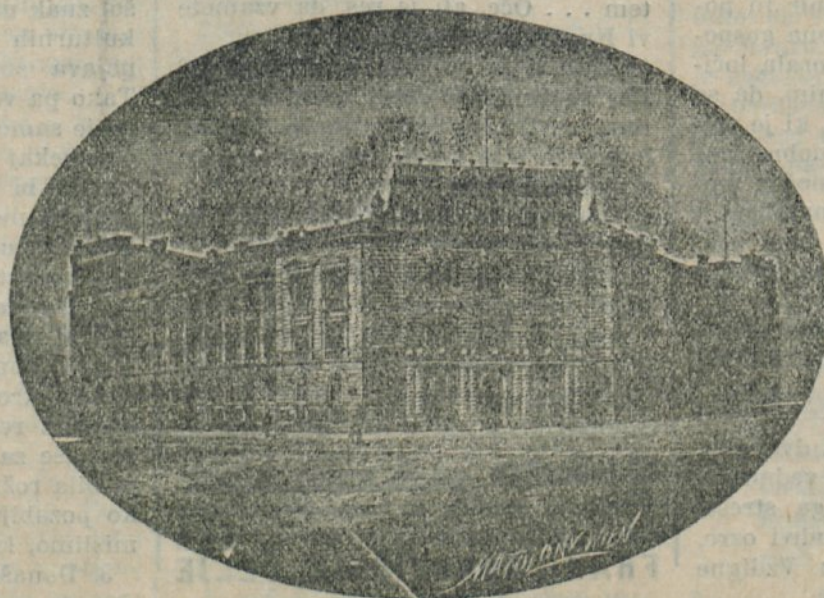
Ustanovljena leta 1864.

Pod stalnim državnim nadzorstvom

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)

Za hranilne vloge
jamči poleg pre-
moženja hranilnice
še mesto Celje
z vsem premože-
njem in vso davčno
močjo

Za hranilne vloge
jamči poleg pre-
moženja hranilnice
še mesto Celje
z vsem premože-
njem in vso davčno
močjo